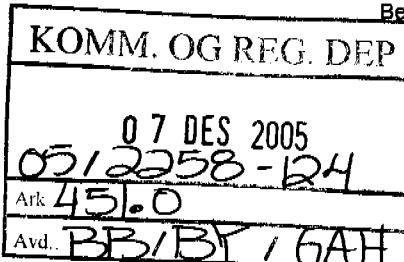

Kommunal- og regionaldepartementet
Boks 8112 Dep
0032 Oslo

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Dato: 30.11.2005
Vår ref.: 2005/759 008
Deres ref.: 05/2258
Saksbehandler: Øystein Wang, telefon: 22573534

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

NOU 2005:12 Mer effektiv bygningslovgivning II Høring

Det vises til brev fra Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) av 22.07.05 vedlagt Bygningslovsutvalgets andre utredning, NOU 2005: 12 Mer effektiv bygningslov II.

Statens forurensningstilsyns (SFTs) uttalelse er basert på vårt ansvar for forvaltningen av forurensningsloven.

1. Det er etter dagens lovsystem nære koblinger mellom plan- og bygningslovens byggesaksbestemmelser og forurensningsloven på en rekke områder. Dette kommer blant annet til utsyn ved at det i begge lovene er flere lovbestemmelser der det av samordningshensyn er henvisninger til det annet lovverk. Slik i plan- og bygningslovens §66 nr.2 (avløp), §80 (påvirkning fra bygninger) og samordningsbestemmelsen i §95 nr.2, og forurensningslovens §23 annet ledd (avløpstilkobling). Det vises også til de relativt nye bestemmelsene om opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider inntatt i forurensningsforskriftens kap.2. De regler for saksbehandling som er fastsatt etter dette regelverket er for disse sakene, som svært ofte også faller inn under plan- og bygningsloven bestemmelser, harmonisert med plan- og bygningslovens saksbehandlingsbestemmelser. Reglene ble for øvrig utarbeidet i nær kontakt med KRD.

2. Miljøforhold skal også ivaretas etter dagens plan- og bygningslov, men da først og fremst av hensyn til byggetiltaket, og ikke så mye av hensyn til byggetiltakets påvirkning av omgivelsene eller miljøet som sådan. I det foreliggende forslaget fra utvalget er dette perspektivet noe utvidet. Dette gjøres blant annet ved å utvide rekkevidden av enkelte bestemmelser om eksisterende bebyggelse til også å omfatte miljø. SFT støtter utvalgets forslag.

3. Det mest omfattende forslaget på miljøsiden er utvalgets forslag om å kreve avfallsplaner som et obligatorisk krav i kommunal byggesaksbehandling ved å flytte hovedregelverket når det gjelder bygge- og anleggsavfall fra forurensningsloven til plan-

og bygningsloven. Dette fremgår av forlagets §29-7 hvor det kreves forsvarlig avfallshåndtering for søknadspliktige tiltak etter §20-1. Videre gis KRD myndighet til å fastsette nærmere regler om avfallshåndteringen i forskrifter. Innholdet i avfallsplanene skal etter denne bestemmelsen utarbeides i forskrifts form og det gis adgang til å stille tilsvarende krav også for tiltak som faller utenfor plan- og bygningslovens saksbehandlingsregler, jfr. byggesaksforskriftens §7.

Utvalget har en bred drøftelse av om plan- og bygningsloven er bedre egnet enn forurensningsloven til å stille krav om avfallshåndteringen i byggesaker. Dette innebærer av fordeler at så mange som mulig av kravene som stilles i en byggesak framkommer av samme regelverk og at avfallsplanene vil bli en integrert del av byggeprosessen og vil følge den normale saksgangen for behandling av byggesaken etter plan- og bygningsloven. Blant annet vil det bli krav om godkjent ansvarsrett ved utarbeidelse av avfallsplaner. SFT ser de fordeler som er anført her. Tilleggsmomenter som er viktige i denne sammenheng er at de fleste aktører i byggebransjen er mer kjent med plan- og bygningslovens system og regler, og at disse foretrekker at plan- og bygningsloven anvendes.

Konkret til lovteksten i §20-1 mener vi at det både i tittelen til bestemmelsen og i første ledd bør sta "håndtering av bygge- og anleggsavfall" istedenfor det generelle begrepet "avfallshåndtering." Både "bygge- og anleggsavfall" og ikke minst begrepet "avfall" må defineres og knyttes til forurensningslovens avfallsdefinisjon. Men dette kan også skje i forskrifts form.

Forurensningsloven har et eget kapittel 5 om avfall og er det regelverket som til nå har vært brukt mht å stille krav om bygge- og anleggsavfall, jfr. Miljøverndepartementets delegeringsbrev til kommunene av 22.04.2002 som det er referert til på side 435 i utredningen. Forurensningsloven med tilhørende avfallsforskrift er ellers det regelverk som benyttes for å regulere avfallspolitikken her til lands. Et moment for fortsatt å anvende forurensningsloven i disse sakene er at det unngås en oppsplitting av dette ansvarsområdet, noe som kan vanskelig gjøre en mer helhetlig avfallspolitikk. Rent lovteknisk burde det ikke være noe i veien for å ha kravet om avfallsplaner i plan- og bygningsloven slik som foreslått og at prosessen med å utarbeide og godkjenne disse for øvrig følger denne lovens saksbehandlingsregler, mens forskrift om innhold m.m. fastsettes etter forurensningsloven. Forurensningsloven må i alle fall anvendes når det gjelder de nærmere krav til hvordan avfallet skal behandles. SFT har i brev fra Miljøverndepartementet av 29.06.2005 fått i oppdrag å utarbeide et forslag innen 1.03.2006 til ny landsdekkende forskrift om avfallsplaner i kommunale byggesaker. Det tas sikte på at forskriften blir et nytt kapittel i avfallsforskriften. Dette burde ikke hindre en annen ansvarspllassering senere når nytt lovverk er på plass. For øvrig vil det i alle tilfelle være nødvendig med et nært samarbeid mellom plan- og bygningsmyndighetene og forurensningsmyndighetene i videreutviklingen av reglene på dette området.

4. Plan- og bygningslovens §66 nr.2 annet ledd gjelder tilknytningsplikt til offentlig avløpsledning. Denne plikten følger direkte av loven og er ikke betinget av at kommunen fastsetter dette ved eget vedtak. Etter §66 nr.2 tredje ledd gjelder det en utvidet

tilkoblingsplikt som også omfatter private ledninger. Etter tredje ledd må kommunen fastsette krav om tilkobling som enkeltvedtak etter en konkret vurdering. Fritidsbebyggelse er unntatt fra bestemmelsene i §§66 nr.2 annet og tredje ledd, jfr. §82.

Utvalget foreslår at tilkoblingsplikten både for vann og avløp utvides ved å gi hjemmel for kommunen til ved bestemmelse i arealdelen til kommuneplan, reguleringsplan eller bebyggelsesplan å kunne kreve dette også for fritidsbebyggelse, jfr. forslagets §29-8.

Ut fra vår kontakt med kommunene oppfatter vi det som en klar mangel ved gjeldende regelverk at en slik adgang i dag ikke finnes. Mht til standard, størrelse og faktisk bruk er skillet mellom fritids- og helårsboliger stadig blitt mindre. SFT mener imidlertid at det ikke er tilstrekkelig at påkoblingsplikt for fritidsboliger kun skal kreves i forbindelse med arealplanleggingen. Arealplaner er vanligvis begrenset til nye eller oppgraderte fritidsboliger. Det er i mange tilfeller behov for å rydde opp i gamle og mangelfulle avløpsløsninger. SFT anbefaler derfor at påkoblingsplikten gjøres lik for fritids- og helårsboliger.

5. Utvalget anbefaler en opprydding og forenkling av reglene om blant annet avløpsledninger ved anvendelse av forskrifter og nasjonale standarder. SFT er positiv til forslaget, men antar at det fortsatt vil være behov for lokale særbestemmelser på grunn av geografiske og klimatiske forhold.

6. I henhold til forslagets §21-7 utvides den gjeldende ordning med fastsatte tidsfrister for kommunal saksbehandling til også å gjelde for fylkesmannens klagebehandling. Det foreslås en frist på 12 uker. SFT ser betenkligere sider ved å fastsette tidsfrister for saksbehandling av byggesaker uten at dette blir sett i forhold til at de samme forvaltningsorganer har ansvarsområder knyttet til andre regelverk uten tidsfrister. Fylkesmannen har for eksempel omfattende myndighet etter forurensningsloven både som førsteinstans og som klageinstans over kommunale vedtak. Det er ikke gitt at behandlingen av byggesakene i alle sammenhenger skal gis prioritet noe som lett blir resultatet av at dette området spesielt blir underlagt tidsfrister.

Forslaget om at kommunen skal kunne kreve gebyr for klagebehandling i den hensikt å redusere antall klager er å innføre et helt nytt system i forvaltningen som bør vurderes nøye før lovforslag fremmes.

Med hilsen

Jannie Danbolt Ajer
Janie Danbolt Ajer (ef.)
juridisk sjef

Øystein Wang
Øystein Wang
Seniorrådgiver

Kopi: Miljøverndepartementet